

MENS_{en}STRAAT

Beleidsplan 2021

Ter inleiding

MENS_{en}STRAAT is in januari 2013 opgericht als een netwerk van mensen en organisaties die zich willen inzetten voor een leefbare openbare ruimte vanuit het oogpunt van belangenbehartiging van de voetganger in brede zin en functioneert sindsdien als zodanig. Het netwerk bouwt met name voort op het gedachtegoed van de vroegere Voetgangersvereniging (in 1953 opgericht als Vereniging Bescherming Voetgangers) en de Stichting Kinderen Voorrang (opgericht in 1973 als Stop de Kindermoord)

Om het netwerk meer slagkracht te kunnen geven en effectiever (mee) te kunnen werken aan het opzetten en uitvoeren van activiteiten en/of projecten, waarvoor geldmiddelen nodig zijn, is in 2018 de Stichting MENS_{en}STRAAT opgericht. De statuten daarvan zijn op 13 augustus 2018 gepasseerd bij notaris Kantoor Westvest in Delft. Teneinde beter middelen te kunnen verwerven om naast de lopende activiteiten nieuwe projecten uit te voeren is in 2020 de ANBI status aangevraagd en verkregen.

Doelstelling Stichting MENS_{en}STRAAT

De Stichting MENS_{en}STRAAT heeft ten doel zich zo breed mogelijk in te zetten voor de belangen van de voetganger, dat wil zeggen: iedereen, ongeacht leeftijd of lichamelijke of geestelijke gesteldheid, die te voet, al dan niet met ondersteuning van hulpmiddelen, gebruik maakt of wil maken van de openbare ruimte met inbegrip van deelname aan het verkeer. De stichting streeft daartoe naar een gezonde, veilige, schone en vooral ook aantrekkelijke leefomgeving met uitnodigende straten, pleinen, en parken, die een zo groot mogelijke zelfstandige bewegingsvrijheid mogelijk maakt voor iedereen en gezonde mobiliteit bevordert.

De Stichting MENS_{en}STRAAT tracht dit doel onder meer te bereiken door:

- het vormen en onderhouden van een netwerk van deskundige en materie-betrokken mensen en donateurs;
- het documenteren en beargumenteren van standpunten met betrekking tot lopen en verblijven in de openbare ruimte, gebaseerd op wetenschappelijke bewijsvoering;
- het bevorderen van kennisontwikkeling door het initiëren en stimuleren van (wetenschappelijk) onderzoek naar het verblijven, de zelfstandige bewegingsvrijheid,

veiligheid en toegankelijkheid van de openbare ruimte voor mensen te voet (voetgangers) en de condities die hierop van invloed zijn;

- het bevorderen van kennisoverdracht en voorlichting, zowel nationaal als internationaal, over zelfstandige bewegingsvrijheid, veiligheid en toegankelijkheid voor mensen te voet door het organiseren van discussies, bijeenkomsten en presentaties over voetgangers-gerelateerde kennis;
- het geven van bekendheid via pers en media aan de activiteiten van de stichting;
- het doen verschijnen van publicaties over bovenstaand;
- het uitdragen van standpunten van MENSenSTRAAT met alle wettige middelen;
- het samenwerken met partijen die condities voor verblijven en/of bewegen van mensen te voet kunnen helpen verbeteren, waaronder begrepen maar niet beperkt tot de overheden, het bedrijfsleven, maatschappelijke en wetenschappelijke organisaties en onderwijsinstellingen;
- het samenwerken met andere (rechts)personen en/of organisaties die aan de realisering van de doelstellingen van de stichting kunnen bijdragen.

De Stichting initieert, voert uit en/of participeert naar vermogen in projecten, die passen bij de bovenvermelde doelstellingen. Zij staat daartoe open voor samenwerking met organisaties als hierboven vermeld. De Stichting spant zich in het bijzonder in om de daarvoor benodigde middelen, zoals giften en donaties, sponsorbijdragen en/of subsidies, te verwerven.

De Stichting MENSenSTRAAT beoogt niet het maken van winst.

Beknopte (voor)geschiedenis MENSenSTRAAT

Tot de oprichting van de Stichting werd over de activiteiten van het netwerk MENSenSTRAAT voornamelijk binnen het netwerk en verder via de website en een nieuwsbrief naar de buitenwereld gecommuniceerd. Dit beleidsplan is dus het eerste beleidsplan van de Stichting MENSenSTRAAT. Het kan daarom verhelderend zijn om op deze plaats eerst kort iets over de (voor)geschiedenis en activiteiten van het netwerk te vermelden

Periode 2000-2012: Onderdeel van 3VO/VVN

In 2000 vond een fusie plaats van drie verkeersveiligheidsorganisaties, nl. Veilig Verkeer Nederland (VVN), de Voetgangersvereniging (VV) en Kinderen Voorrang (KV) in een nieuwe vereniging met de naam 3VO. In de loop der jaren bleek dat binnen de activiteiten van 3VO/VVN aan de invalshoek van de kleinere fusiepartners VV en KV steeds minder aandacht werd gegeven. In 2006 werd naam 3VO verlaten en nam de organisatie wederom de naam VVN / Veilig Verkeer Nederland aan. In 2012 werd de hiermee ingezette koerswijzing ook organisatorisch en inhoudelijk definitief.

Periode 2013- 2018: Netwerk MENSenSTRAAT, vorming en opbouw

- *Oprichting Netwerk*

Na de koerswijziging in 2012 van VVN, waarbij de door de Minister van I&M opgelegde fusievoorwaarden en de statutaire afspraken van 2000 werden verlaten, ging VVN zich weer, als voor de fusie, eenzijdig richten op campagnes en verkeerseducatie. Daardoor werd nauwelijks aandacht meer geschonken aan de meer structurele aanpak van verkeersveiligheid, en de bevordering van een aantrekkelijke leefomgeving, terwijl veilige en aantrekkelijke openbare ruimte een belangrijke voorwaarde is voor gezonde mobiliteit, zoals lopen en buitenspelen van kinderen. In 2013 werd MENSenSTRAAT opgericht als netwerkorganisatie, die zich ten doel stelde deze belangenbehartiging weer op te pakken en voort te zetten. Daarbij trad zij welbewust in de voetsporen van de voormalige fusiepartners De Voetgangersvereniging en Kinderen Voorrang.

- *Geleidelijke opbouw en organisatie*

MENSenSTRAAT heeft zich in deze periode geleidelijk een gewaardeerde positie binnen het veld van de verkeersveiligheid en duurzame mobiliteit weten te verwerven. Daarbij was de focus gericht op een veilige infrastructuur en een uitnodigende openbare ruimte als voorwaarde voor gezonde mobiliteit.

Het netwerk wordt thans aangestuurd door een Kerngroep, ondersteund door deskundige adviseurs met een diverse achtergrond en uit een grote groep Vrienden, die vaste afnemer zijn van de Nieuwsbrief, die enkele malen per jaar wordt gepubliceerd.

Een webredactie verzorgt de website (www.mensenstraat.nl) en de nieuwsbrieven van MENSenSTRAAT. Ook op twitter is MENSenSTRAAT actief: @mensenstraat.

- *Activiteiten*

MENSenSTRAAT organiseerde en/of nam in deze periode deel aan een veelheid van activiteiten. Genoemd kunnen worden:

- netwerk bijeenkomsten met een diversiteit aan partners (zie : <https://mensenstraat.nl/wat-wij-doen/bijeenkomsten-van-mensenstraat/>).
- regelmatige nieuwsbrieven naar de vrienden van MENSenSTRAAT en andere geïnteresseerden (zie: <https://mensenstraat.nl/actueel/nieuwsbrieven/nieuwsbrief-13-maart-2020/>).
- actieve deelname aan het Nationale Voetgangers congres 2017 (Rotterdam) en 2018 (Amsterdam)
- toetreding als Nederlandse partner tot de wereldwijde koepelorganisatie IFP: de International Federation of Pedestrians (zie: <https://pedestrians-int.org/en>)
- eind 2014 wordt op basis van onze Ouderennotitie “Ouder worden in je eigen buurt” op verzoek van het Ministerie Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties het projectvoorstel “De Oppluskaravaan” ontwikkeld, met pilots in een aantal gemeenten, waarmee MENSenSTRAAT hierover contact heeft. Na een reeks ambtelijke

overleggen in 2015 bij BZK strandt dit project door het onverwachts en plotselinge opheffen van de desbetreffende beleidsafdeling Wonen bij het ministerie. Eind 2019 lijkt het ministerie van VWS geïnteresseerd in dit project; er wordt met MENSenSTRAAT overleg gevoerd in het cluster “Een tegen eenzaamheid”, maar tot nu toe zonder resultaat.

- actieve deelname aan het in Rotterdam gehouden wereldcongres in 2019 van de internationale voetgangersorganisatie WALK21.
- de introductie in 2017 (inclusief Nederlandse vertaling) van het door WALK21 ontwikkelde global Charter for Walking in Nederland, inmiddels ondertekend door de Rijksbouwmeester en zo'n vijftien gemeentes en bij met algemene stemmen aanvaarde motie in de Tweede Kamer ook door de Kamer onderschreven (zie: <https://mensenstraat.nl/inspiratie/charter/>).
- landelijke samenwerking met o.a. Wandelnet, Fietsersbond en Rover binnen de Brede Coalitie voor Duurzame Mobiliteit, die zich manifesteerde bij recente nationale en provinciale verkiezingen.
- vanaf najaar 2017 voetgangerslobby bij diverse fracties in de Tweede Kamer om de voetganger te erkennen als volwaardig verkeersdeelnemer. Verslagging hiervan in het vakblad Verkeerskunde. (zie: <https://www.verkeerskunde.nl/blog/komt-er-ook-veilige-ruimte-voor-gezonde-mobiliteit.>)
- diverse andere artikelen

Periode 2018 – 2020: Stichting MENSenSTRAAT

Oprichting Stichting

In de zomer van 2018 werd de Stichting MENSenSTRAAT opgericht teneinde in staat te zijn om middelen te verwerven om de effectiviteit van MENSenSTRAAT als geheel te vergroten.

Contacten met het Ministerie voor Infrastructuur en Waterstaat

Na intensieve lobby in de Tweede Kamer heeft MENSenSTRAAT zich op 14 juni 2018 per brief bij de Minister van Infrastructuur geïntroduceerd als verkeersveiligheidsorganisatie voor de lopende mens en gepleit voor meer aandacht voor de voetganger. Als onderlegger werd daarbij de notitie *Veilige Loop Ruimte* gebruikt (zie: bijlage). Ook is zij toen geïnformeerd over de fusiegeschiedenis en de teloorgang van de professionele belangenbehartiging voor de voetganger.

In haar reactie van 3 september waardeert de Minister weliswaar onze zorg om de veiligheid van de voetganger. Zij verwijst echter verder naar het in voorbereiding zijnde *Strategisch Plan Verkeersveiligheid* maar legt de verantwoordelijkheid voor de uitvoering daarvan hiervoor helaas bij lagere overheden.

- ***Samenwerking om de voetganger een positie binnen het Ministerie te geven***

Naar aanleiding van deze briefwisseling zijn vervolg contacten met het Ministerie ontwikkeld en is samen met de stichting Wandelnet ook door MENSenSTRAAT geijverd voor grotere betrokkenheid en steun van de landelijke overheid bij het stimuleren en versterken van de positie van de voetganger en het lopen in Nederland.

De samenwerking met Wandelnet dateert al van 2015 en uitte zich o.a. in diverse gezamenlijke netwerkbijeenkomsten. Het recreatieve wandelen buiten de bebouwde kom, kerndoel van Wandelnet en het meer utilitaire lopen in combinatie met verblijven binnen de bebouwde kom, kerndoel van MENSenSTRAAT, sluiten immers naadloos op elkaar aan.

- ***Vorming van het Platform Ruimte voor Lopen.***

Al deze inspanningen hadden resultaat: in januari 2019 is op initiatief van Wandelnet, CROW en Ministerie van I&W een samenwerkingsverband gestart van een groot aantal organisaties op het gebied van verkeer, leefomgeving, gezondheid, sport, milieu, recreatie en landschap. Het doel was te komen tot een zo breed mogelijk samengesteld *Platform Ruimte voor Lopen*. Dit om het lopen te stimuleren en de omstandigheden voor lopen in de openbare ruimte te verbeteren.

- ***Formele aftrap Platform Ruimte voor Lopen***

Op 9 oktober 2019 is tijdens de *Internationale voetgangersconferentie Walk21* in Rotterdam het platform officieel nationaal en internationaal gepresenteerd. In een persbericht is door MENSenSTRAAT met tevredenheid teruggekeken op wat bereikt is, maar moesten nog wel zorgen geuit worden over de geringe aandacht voor het verblijven en de kwaliteit van de ruimte voor de voetganger in de bebouwde kom

- ***Strategisch Plan Verkeersveiligheid***

Ook op het gebied van verkeersveiligheid zijn belangrijke stappen gezet. Op 22 januari 2019 hernieuwde MENSenSTRAAT de contacten met de leden van het Algemeen Overleg Verkeersveiligheid van de Tweede Kamer met een brief waarin het vrijwel ontbreken van de voetganger in het Strategisch Plan Verkeersveiligheid werd signaleerd.

- ***Nota Voetgangersveiligheid (SWOV)***

Samen met de Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid (SWOV) vroeg MENSenSTRAAT bij het Ministerie van I&W meer aandacht voor de verkeersveiligheid binnen de bebouwde kom. Inbreng is geleverd voor de nota Voetgangersveiligheid van de SWOV, waarvan MENSenSTRAAT bestuurslid Rob Methorst mede auteur is.

- ***Relevante Projecten in het kader van Ruimte voor Lopen (RvL)***

Vanaf de start van het *Platform Ruimte voor Lopen* behoorde MENSenSTRAAT tot de actieve voorhoede binnen dit samenwerkingsverband. Van de vele projectvoorstellen, die inmiddels door partners zijn ontwikkeld, zijn er zes afkomstig van MENSenSTRAAT. Die

zijn hieronder kort samengevat (De projectnummering komt overeen met die van Ruimte voor Lopen).

- **19** ***Straatspeelmiddag***

-Ondersteunen van initiatieven voor het opzetten van een serie straatspeelmiddagen
-Partners: Ruimte voor de Jeugd, Jantje Beton, Milieudefensie, gemeenten, VNG-netwerk Childfriendly Cities, Straatgroepen / Buurtorganisaties

- **27** ***Pilot Terugwinnen Ruimte voor Lopen (schouwen)***

-Loopinfra is toegankelijk, obstakelvrij, veilig en uitnodigend. Voetganger wordt veelvuldig geconfronteerd met obstakels, versmallingen en andere ongemakken. Doel project is het organiseren en uitvoeren van pilot-onderzoeken in aantal gemeenten door: - gezamenlijk schouwen van een aantal belangrijke looproutes; - bepalen en aanspreken van probleemveroorzakers; - oplossingsrichtingen aangeven.

-Partners: gemeenten, gebiedshandhavers, lokale belangenorganisaties. Te integreren met CROW-project Aanbevelingen medegebruik loopruimte?

- **28** ***Ontwikkeling en gebruik straatscan (meetinstrument als Kiss)***

-Loopinfra is toegankelijk, obstakelvrij, veilig en uitnodigend. Samen met relevante HBO opleidingen wordt op basis van KiSS een instrument ontwikkeld dat ingezet kan worden bij systematische beoordeling van de bruikbaarheid van straten.

-Partners: HBO (Verkeerskunde, Stedenbouw en Landschap), VVN

- **29** ***Gebruikersonderzoek Verblijven***

-Loopinfra is toegankelijk, obstakelvrij, veilig en uitnodigend. Onderzoek naar het maatschappelijk belang van Verblijven. Vragen daarbij: hoeveel tijd besteden mensen aan verblijven, hoe is die tijd verdeeld, waarom is verblijven belangrijk (voor henzelf, hun directe omgeving, de lokale economie, de volksgezondheid).

-Partners: CROW, HBO's, universiteiten, I&W, ...

- **37** ***Cursus Voetgangersbeleid voor gemeenten***

-Er wordt een cursus ontwikkeld en vervolgens gegeven om bestaande professionals bij te scholen in ontwikkeling en uitvoering van loopbeleid.

-Partners: CROW, BUaS, WUR, VU, I&W, gemeenten

- **38** ***Workshop International Trendsetters***

-Er wordt ook op internationaal niveau verbinding gezocht. Ondersteuning beleidsontwikkeling in Nederland door netwerk MENSenSTRAAT te vragen een inhoudelijk bijdrage te leveren aan een workshop t.b.v. Nederlandse beleidsmakers.

-Partners: I&W, BiZa, VWS, IPO, provincies, gemeenten, Wandelnet

Binnen het kader van het platform Ruimte voor Lopen wordt nu door MENSenSTRAAT intensief verder gezocht naar mogelijkheden om één of meer van deze projecten te realiseren dan wel daarin te participeren. Voor dat laatste is nodig dat andere partners van het Platform initiatief en financiering verzorgen, voor het eerste is externe financiering door sponsoring en/of subsidiering aan MENSenSTRAAT onontbeerlijk. Een overzicht van alle RvL –

projecten zowel algemeen samengevat als op A4 formaat is op de stichtingspagina van de website van MENSenSTRAAT te vinden.

2021: Huidige samenstelling en werkwijze van MENSenSTRAAT

Hierboven is de relatie tussen het netwerk MENSenSTRAAT en de Stichting MENSenSTRAAT al in algemene zin toegelicht. De huidige situatie is als volgt.

Het netwerk bestaat thans uit een kleine Kerngroep van een vijftal bijzonder betrokken personen, die initiatieven neemt en bundelt, het netwerk naar buiten vertegenwoordigt, contacten onderhoudt en zorgdraagt voor de communicatie. De kerngroep wordt daarbij ondersteund door deskundige adviseurs. Het netwerk bestaat voorts uit Vrienden, tevens vaste afnemer van de regelmatig gepubliceerde Nieuwsbrief.

Het Netwerk en de Stichting opereren uiteraard in nauwe samenwerking, waarbij de belangrijkste rol van de Stichting is om de activiteiten van het Netwerk mogelijk te maken en te faciliteren. Het stichtingsbestuur maakt deel uit van de kerngroep van het netwerk.

De leden van de Kerngroep zijn Jan Torenstra / Delft (voorzitter van het netwerk), Janneke Zomervrucht / Delft (algemeen secretaris, tevens secretaris van de Stichting), Peter Jonquière/ Delft (voorzitter van de Stichting), Rob Methorst / Voorschoten (penningmeester van de Stichting) en Steven Schepel / Delft. De Bestuursvergaderingen van de Stichting vallen samen met de vergaderingen van de kerngroep.

Een web redactie verzorgt de website en de nieuwsbrieven. MENSenSTRAAT heeft een website: www.mensenstraat.nl en is actief op twitter: @mensenstraat.

Het netwerk omvat thans zo'n 350 vrienden waarvan een deel als professional in een relevante praktijk werkzaam is. Zij allen ontvangen minstens 2 keer per jaar de nieuwsbrief. Daarnaast heeft MENSenSTRAAT een achttal deskundige adviseurs met een diverse achtergrond. De adviseurs ontvangen agenda, stukken en verslag van de vergaderingen en verschaffen gevraagd en ongevraagd advies aan de Kerngroep en het Stichtingsbestuur.

MENSenSTRAAT kent geen contributie betalende leden of donateurs en beschikt derhalve over zeer bescheiden eigen middelen. Tot op heden betaalt iedereen binnen MENSenSTRAAT de gemaakte kosten zelf. Een aantal betrokkenen is voornemens een schenking te doen aan de stichting of te gaan doneren. Met de ANBI status beoogt MENSenSTRAAT het verwerven van dergelijke bijdragen te stimuleren.

Beleidsplan 2021

Het Beleidsplan 2021 bestaat uit twee onderdelen: de beleidsvoornemens van de Stichting MENSenSTRAAT voor het jaar 2021 in samenwerking met het Netwerk MENSenSTRAAT en de bijbehorende begroting voor het jaar 2021.

Beleidsvoornemens 2021

Ook in 2021 en daarna zal MENSenSTRAAT doorgaan op de ingeslagen weg.

Dat betekent:

- Doorgaan met de activiteiten op het gebied van kennisontwikkeling, kennisverspreiding, internationale contacten etc. zoals genoemd in de statuten van MENSenSTRAAT.
- Voortzetten van de huidige inzet voor belangenbehartiging van de voetganger “in brede zin”, de lobby voor veilige aantrekkelijke ruimte om gezonde mobiliteit voor mensen van jong tot oud beter mogelijk te maken.
- Uitdragen van het gedachtegoed zoals zo overtuigend verwoord in de recente publicatie van Thalia Verkade en Marco te Brömmelstroet “Het recht van de snelste”, waarin de vraag “van wie is de straat” en het proefschrift “Exploring the pedestrians realm” van Rob Methorst de hoofdrol spelen.
- Daarbij ligt de focus nog steeds allereerst op het beïnvloeden van het hoogste schaalniveau, het nationale beleid. MENSenSTRAAT ijvert daarbij voor de terugkeer van ondersteuning op nationaal niveau van de belangenbehartiging voor de voetganger in brede zin.
- Actieve deelname in het Platform Ruimte voor Lopen, inclusief deelname in één of meer van de vanuit het Platform te initiëren projecten.
- MENSenSTRAAT streeft ernaar minimaal één “eigen” binnen het Platform Ruimte voor Lopen ontwikkeld project te gaan uitvoeren. De voorkeur ligt dan bij het project “Gebruikersonderzoek Verblijven”, omdat data op dit terrein momenteel ontbreken en de urgentie dus bijzonder groot is.

De Corona pandemie maakt op dit moment iedere planning moeilijk. Toch konden oriënterende gesprekken met Wandelnet en de nieuwe Voetgangersbeweging, de VoetgangersVereniging Nederland en een aantal individuele voetgangers-belangenbehartigers plaats vinden over nauwere samenwerking.

Nieuw voor 2021 is dat MENSenSTRAAT actief op zoek gaat naar donateurs, sponsoring en subsidies ten einde projecten mogelijk te maken. Bij deze (onderzoeks- en ontwikkelings-) projecten wil MENSenSTRAAT met name graag met de beroepsopleidingen en jonge professionals samen werken om optimale resultaten te boeken.

Begroting Stichting MENSenSTRAAT 2021

In de begroting 2021 is rekening gehouden met het in 2020 verworven vermogen van € 2.859,85; wat betreft de bedragen voor donaties, sponsoring en subsidies, en te verwachten kosten zijn begrote bedragen voor 2020 gehandhaafd.

Dat resulteert in het volgende beeld:

Bezit en opbrengsten		Kosten	
	bedrag		bedrag
		Reservering	€ 2.859,85
		Reiskosten en representatie	€ 250,00
Saldo op 31-12-2020	€ 2.859,85	Bankkosten	€ 200,00
		Administratie en bureaunkosten	€ 200,00
		Documentatie	€ 100,00
		Deelname aan congressen e.d.	€ 500,00
		Website	€ 1.000,00
Donaties	€ 3.000,00	Persberichten e.d.	€ 250,00
Sponsoring	€ 1.000,00	Belangenbehartiging	€ 500,00
Subsidies	€ 1.000,00	Onderzoeksprojecten	€ 1.000,00
		Projecten Ruimte voor Lopen	€ 1.000,00
Totaal	€ 7.859,85		€ 7.859,85